

Něco z naší historie

Na počátku byl na Frýdecké ulici v Třinci zájezdní hostinec a říkalo se mu "U Tyrny". Byl postaven roku 1888 manžely Janem a Janou Tyrnovými. Za druhé světové války se stal hostinec lágrem, v němž žili lidé, sehnání ze všech koutů Evropy na nucené práce v železárnách.

Po válce byla budova konfiskována a stala se na nějaký čas domovem pro brigádníky, kteří se sjeli do Třince obnovovat železářny. 15.11.1949 schválila schůze Rady MNV bývalou hospodu (hotel) jako jednu z 39 konfiskovaných nemovitostí nepřátel republiky do vlastnictví českých a polských občanů. Na počátku padesátých let byla budova na popud předsedy MNV Josefa Štvrtně vyčleněna pro volnočasové aktivity mládeže Třince, která doposud neměla svůj domov pro pravidelné scházení a zábavu. Budova stará přes 60 let, poznamenaná válečnými osudy byla zchátralá. Protože se v republice od dubna 1949 zakládají první pionýrské oddíly, zrodil se nápad – objekt adaptovat na pionýrský dům. Termín konce oprav Hotelu Tyrna byl stanoven do 23.11.1952 a tak se začalo s obrovskou vervou bourat a stavět. Stovky lidí přicházely ve svém volnu budovat něco nového pro svou mládež – Dům ČSM. Úprava byla dokončena na poslední chvíli. Sotva hodinu před otevřením jednoho z prvních pionýrských domů v republice byla došita opona nad jevištěm a docvičen slavnostní kulturní program ČSM.

Každý začátek je těžký a nebylo tomu jinak ani v tomto případě. Chybělo vybavení, nebyli odborní pracovníci, mzdové fondy se začaly teprve tvořit. Mezníkem této situace byl duben 1954, kdy KNV v Ostravě rozhodnul o tom, že v Třinci nebude Pionýrský dům, ale Krajská stanice mladých techniků, aby byl podtržen průmyslový význam Třince v kraji. Třineckým dětem bez rozdílu národností mělo být umožněno zabývat se technickou zájmovou činností. Ukázalo se však, že nejen technikou je živ mladý člověk v našem městě, že má zájem i o činnost uměleckou, o sport, přírodu, turistiku...

Zejména turistika se těšila velké oblibě a bylo také pro ni v prvních letech činnosti KSMT vykonáno mnoho. Vyvrcholením se stal v roce 1956 letní stanový tábor ve Vrátné dolině. První ředitel KSMT byl pan František Jokl (*1919 – ?) jenž se opíral o práci dobrovolných pracovníků a potýkal se i s dílčími neúspěchy a nezdary. Nejzávažnější potíží byl opadající zájem dětí o mimoškolní činnost a soudy s bývalými majiteli o navrácení majetku. Po jeho krátkém působení se stal v roce 1955 ředitelem pan Ladislav Skála (*1931 – ?), který po roce působení odchází pracovat na VPŠ do Opavy a jeho další stopy se nám rovněž nepodařilo najít. V roce 1957 se ujímá funkce pan Zbyněk Zeman (*1932 – + 1994). 1.ledna 1958 se nad vchodem budovy objevuje staronový název Dům pionýrů a mládeže. KSMT byla sloučena se Stanicí mladých přírodovědců v Ostravě. Stálých pracovníků je málo, 3 pedagogičtí a 2 správní. Přes velmi skromné podmínky k práci se však spolupráce s městem utužuje a dochází k rozšíření masové práce s dětmi. V roce 1959 je DPM vyznamenán i diplomem k 10. výročí založení PO.

V únoru 1958 vylétla z DPM první Vlaštovka a létá dodnes. Jedná se o přehled všech zájmových činností, které pracují v Domě dětí. V roce 1960 nastupuje do funkce ředitelky paní Dorka Peřinová (*1929) a nastává další rozmach činností, která je obohacena o založení nových pěveckých sborů a divadelní kroužek. Tvoří se základy dnes slavného Štývarova dětského sboru a jeho Komorního sboru Carmen puellae, kteří sbírají vavříny nejen u nás, ale i v zahraničí. Zakládají se velmi úspěšné modelářské kroužky. Kromě pravidelné činnosti se pracovníci DPM věnují mnoha akcím pro veřejnost. Oblíbenými se staly zejména Koloběžkové závody pro děti 3-9 let, Jízdy zručnosti pro děti 9-13 let, od roku 1956 mezinárodní atletický čtyřboj Pionýrská sportovní liga, v roce 1966 se uskutečnil prvý karnevalový ročník soutěže škol živé šachy na ledě – ve spolupráci s oddílem krasobruslení... Celá plejáda činností a úspěchů vedla m.j. i k tomu, že ČS televize v roce 1967 natočila hodinový pořad z práce DPM, v roce 1971 byl Českou televizí vysílán pořad o letní činnosti našich dětí Zelené prázdniny, v roce 1972 pořad Velcí a malí...

Paní Peřinová řídí DPM až do roku 1983, kdy předává štafetu paní Janě Cencialové (*1945). V roce 1990 je DPM přejmenován na Dům dětí a mládeže a zřizovatelem se po městě Třinec stává Školský úřad ve Frydku-Místku. V roce 1990 byla za obrovské pomoci nadšenců přistavěna v akci „Z“ nová přístavba ke staré budově DDM, tato měla navíc zpracován stavební projekt ke generální

přestavbě a zvětšení objektu. V „domečku“ ve dvoře zahájili externí vedoucí a přátelé DDM opravy. Byly vyčleněny miliony ze státního rozpočtu, byly stavební kapacity. Jenže – restituční soudní spor vypukl a krásný záměr vzal za své. V roce 1995 museli pracovníci DDM objekt “baráček” opustit. V provozu zůstala jen nová budova – přístavba. Ačkoli DDM původně zachraňoval Stanici mladých techniků, které na Náměstí TGM hrozil zánik, nyní u ní měl kousek zázemí. Klíčové postavení získaly bývalé jesle na Chopinově ulici, které díky pochopení Městského úřadu v Třinci byly adaptovány pro činnost DDM a na 5 let se staly azylem. K tomu se začalo hroutit všemi milované Turistické středisko v Nýdku – Hlučové – další obrovský nápor na všechny stálé a externí pracovníky DDM. Třinecké železárny a.s. ale pomohly finančně v pravý čas a TS bylo krásně rekonstruováno. Boj o záchranu DDM na sebe vzal ředitel DDM Mgr. Zdeněk Karlík (* 1948), ve funkci od roku 1992 – 2004. Jeho cesty mezi MŠMT ČR, Školským úřadem ve Frýdku-Místku a Městským úřadem v Třinci po pětileté odyssei přinesly ovoce a v roce 1998 bylo rozhodnuto. Nový Dům dětí a mládeže se stavět bude!!!

K finančnímu zajištění se přidává i město Třinec. Roztáčí se stavební kolotoč: stavební záměr, stavební projekt, architektonická soutěž, shánění vhodného stavebního prostoru, výběrová řízení, řada jednání. Dva finanční zdroje, dvojí stavební firmy, jednotná budova ze dvou částí. Geologický průzkum, první kopnutí do terénu, pokládání základního kamene generálním ředitelem Třineckých železáren a.s, Ing. Jiřím Cencialou, CsC., a místostarostkou Třince RNDr. Věrou Palkovskou.

Zahájením stavby v září roku 1999 začíná nová kniha historie dějin Domu dětí a mládeže v Třinci, Bezručova ulice, č.p. 65 a 66 – otevřená v lednu 2001. Zřizovatelem se stává nově sestavený Krajský úřad Moravskoslezského kraje v Ostravě.